

BA Sem.3 Examination
CC 203
Sanskrit

Time : 2.30 Hours]

December-2025

[Max.Marks : 70

प्रश्न- १ नीचेनामांथी कोषपण्णे भे मंत्रो अनुवाए साथे समजालो.

14

Translate and explain any two mantra :

- 1 अग्निः पूर्वेभिः ऋषिभिरीड्यो नूतनैरुत ।
स देवां एह वक्षति ॥
- 2 उप त्वाग्ने दिवे दिवे दोषावस्तर्धिया वयम् ।
नमो भरन्त एमसि ॥
- 3 यो जात् एव प्रथमो मन्स्वान्देवा देवान्क्रतुना पर्यभूषत् ।
यस्य शुष्माद्रोदसी अभ्यसेतां नृम्णस्यमहना स जनास इन्द्रः ॥
- 4 यः सप्तरश्मिर्वृषभस्तुविष्मानवासृजत्सर्तवे सप्त सिन्धुन ।
यो रौहिणमस्फुरद्वगज्जबाहुर्धामारोहन्त स जनास इन्द्रः ॥

अथवा /or

प्रश्न - 1 अजिसूक्तं रसदर्शन करो.

Explore the Agnisukta

प्रश्न - 2 नीचेनामांथी कोषपण्णे भे मंत्रो अनुवाए साथे समजालो .

14

Translate and explain any two mantra :

- 1 सहस्रशीर्षा पुरुषः सहस्राक्षः सहस्रपात् ।
स भूमिं विश्वतो वृत्वात्यतिष्ठदशाङ्गुलम् ॥
- 2 ब्राह्मणोऽस्य मुखमासीद् बाहू राजन्यः कृत ।
ऊरू तदस्य यदवैश्यः पदभ्यां शूद्रो अजायत ॥
- 3 त्रिपादूध्व उदैत्पुरुषः पादोऽस्येहाभवत् पुनः ।
ततो विष्वड व्यक्रमत्साशनानशने अभि ॥
- 4 यजेन् यजमयजन्त देवास्तानि धर्माणि प्रथमान्यासन् ।
ते ह नाकं महिमानः सचन्त यत्र पूर्वे साध्याः सन्ति देवाः ॥

अथवा /or

प्रश्न - 2 पुरुषसूक्तं दार्शनिकसूक्त तरीके मूल्यांकन करो.

Evaluate Purushsukta as a Philosophical Sukta :

प्रश्न - 3 नीचेनामांशी कोषपात्रे वे मंत्रो अनुवाट साथे समजावो .

14

Translate and explain any two mantra :

- 1 हिरण्यगर्भः समवर्तताग्रे भूतस्य जातः पतिरेक आसीत् ।
स दाधार पृथिवीं द्यामुतेमां कस्मै देवाय हविषा विधेम ॥
- 2 यं क्रन्दसी अवसा तस्तभान् अभ्यक्षता मनसा रजमाने ।
यत्राधि सूर उदिता विभाति कस्मै देवाय हविषा विधेम ॥
- 3 सं गच्छध्वं सं वदध्वं सं वो मनांसि जानताम् ।
देवा भागं यथा पूर्वं संजानाना उपासते ॥
- 4 समानी व आकृतिः समाना हृदयानि वः ।
समानमस्तु वो मनो यथा वः सुसहासति ॥

अथवा /or

प्रश्न - 3 हिरण्यगर्भसूक्तं विवेचन करो .

Critically explain हिरण्यगर्भसूक्त

प्रश्न - 4 ऋग्वेदसंहिता विषे विस्तृत नोध लभो.

14

Write a detailed note on Rigveda Samhita .

अथवा

प्रश्न - 4 'साम'नो अर्थ समजावी सामवेदं महत्व समजावो.

Explain the meaning of ' Sama ' and explain the importance of Samaveda

પ્રશ્ન - 5 યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ખાલી જગ્યા પૂરી (કોઇપણ સાત)

14

Choose the Corret Option and Fill in the blank (Any seven)

1. અગ્નિસૂક્ત (1.1) મંત્રોમાં _____ ઇંદ પ્રયોજાયો છે. (ગાયત્રી, અનુષ્ટુભ, ત્રિષ્ટુપ)
1. Agnisukta (1.1) mantras _____ verse (ગાયત્રી , અનુષ્ટુપ્ , ત્રિષ્ટુપ્)
2. દેવોને યજ્ઞમાં _____ લઇ આવે છે. (અગ્નિ , ઇન્દ્ર , વરુણ)
2. Devas are brought in યજ્ઞ _____ । (અગ્નિ: , ઇન્દ્ર: , વરુણ:)
3. શતકતુ _____ માટે વપરાય છે. (અગ્નિ , ઇન્દ્ર , વરુણ)
- 3 shatakratu _____ Used for. (અગ્નિ: , ઇન્દ્ર: , વરુણ:)
4. _____ ઋગ્વેદના પ્રધાન દેવતા છે. (ઇન્દ્ર , અગ્નિ , સૂર્ય)
- 4 _____ is the Presiding deity of the Rigveda. (અગ્નિ: , ઇન્દ્ર: , સૂર્ય:)
5. પુરુષસૂક્તના ઋષિ _____ છે. (નારાયણ , બ્રહ્મા , વિશ્વામિત્ર)
- 5 Rishi of Purushsukta _____ . (નારાયણ: , બ્રહ્મા , વિશ્વામિત્ર:)
6. યજ્ઞિયપુરુષની આંખમાંથી _____ જન્મ્યું ? (સૂર્ય , ચંદ્ર , અગ્નિ)
- 6 Born form the eyes of _____ Yagnyapurush ? (સૂર્ય: , ચંદ્ર: , અગ્નિ:)
7. સં ગચ્છધ્વં સં _____ । (વદ , વદતુ , વદધ્વં)
8. વજ્રબાહુ: _____ દેવનું વિશેષણ છે. (અગ્નિ: , ઇન્દ્ર: , પુરુષ:)
- 8 વજ્રબાહુ _____ is the Object of God. (અગ્નિ: , ઇન્દ્ર: , પુરુષ:)
9. ક : નો અર્થ _____ થાય છે. (પ્રજાપતિ , અગ્નિ , ઇન્દ્ર)
- 9 ક: means _____ (પ્રજાપતિ: , અગ્નિ: , ઇન્દ્ર:)
10. ઋત શબ્દનો અર્થ _____ થાય છે. (સત્ય , ધન , ઋતુ)
- 10 The word ઋત means _____ (સત્ય: , ધન: , ઋતુ)
11. _____ અપાં નેતા અસ્તિ । (ઇન્દ્ર: , અગ્નિ: , પુરુષ:)
12. સુસહ _____ પ્રકારનું પદ છે. (ક્રિયાપદ , નામ , અવ્યય)
- 12 સુસહ _____ This is it (ક્રિયાપદ: , નામ: , અવ્યય:)

— X —